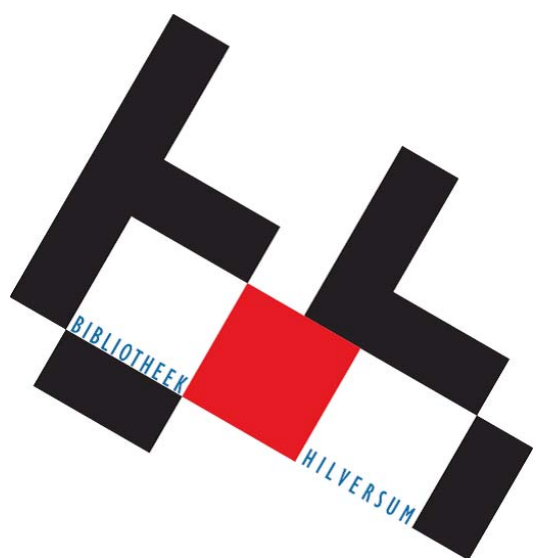

Beleidsplan

2017-2020

Bibliotheek Hilversum

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Ontwikkelingen bij bibliotheken	3
Ontwikkelingen in Hilversum	4
Missie en visie	5
Een leven lang leren	6
Media gebruiken	8
Ontmoeten en verbinden	10
Media maken	12
Netwerk bibliotheek Hilversum	14
Producten en diensten	16
Personeel en organisatie	17
Financiën	18
Huisvesting	19

TALENTONTWIKKELING IN EEN WERELD VAN VERHALEN

Inleiding

'Verruimt uw geest'. De oprichters van de Bibliotheek Hilversum lieten deze spreuk in een glas-in-loodraam verwerken bij de bouw van de bibliotheek. En dat is nog steeds de grondslag van de Bibliotheek Hilversum. De bibliotheek laat iedereen hoger reiken, zijn talenten ontwikkelen.

Bibliotheek Hilversum is niet zomaar een bibliotheek; het is de bibliotheek van Hilversum Mediastad. Bij de oprichting van de bibliotheek waren boeken, kranten en tijdschriften de belangrijkste vormen van media; belangrijk zijn ze nog steeds, maar er is een breed spectrum aan media bijgekomen, audiovisueel en digitaal. En juist met die media is Hilversum groot geworden. Met dit beleidsplan verbindt de bibliotheek waar Hilversum goed in is (media) aan waar de bibliotheek goed in is (talentontwikkeling en toegang tot media).

De bibliotheek bereikt momenteel 26% van de bevolking: 260.000 bezoeken, 23.000 leden. De bibliotheek voegt waarde toe in elke levensfase. Elk kind dat in Hilversum geboren wordt krijgt een Boekstartkoffertje van de bibliotheek, omdat vroeg voorlezen aantoonbaar effect heeft op het taalvermogen van kinderen. Maar ook mensen die voor de Eerste Wereldoorlog geboren zijn kunnen bij ons terecht. De bibliotheek is er voor alle Hilversummers, van de Lions Club met wie we het Goois Dictee organiseren tot vluchtelingen, die wekelijks bij de bibliotheek komen om met Hilversummers Nederlands te leren.

De bibliotheek zet tot 2020 in op vier lijnen: een leven lang leren, media gebruiken, ontmoeting en verbinding en - nieuw - media maken. Hiermee sluiten we aan bij het bestaande convenant met de gemeente en de ontwikkeling van Hilversum Mediastad. De beschreven kerntaken hebben we vertaald naar deze vier strategische lijnen. Deze staan de komende vier jaar centraal in ons beleid en worden uitgewerkt in concrete werkplannen. We verbinden mediaprofessionals aan mediamakers, we leren mensen media te duiden, we laten jongeren kennis maken met techniek, we helpen ouderen met digitale vaardigheden, we helpen vluchtelingen met de basisvaardigheden die ze nodig hebben om in de Nederlandse maatschappij te functioneren. De bibliotheek is daarmee een platform voor inclusiviteit - een omgeving waarin elke bevolkingsgroep telt.

Uit landelijk onderzoek blijkt dan ook dat de waarde van bibliotheekwerk voor burgers onomstreden is. Op die manier draagt de bibliotheek bij aan een aantrekkelijk leef- en leerklimaat in Hilversum. De drempel is laag, de openbare bibliotheek is er voor iedere bezoeker. Daarmee levert de bibliotheek de samenleving waarde, steeds opnieuw, ook in een snel veranderende omgeving.

“De Bibliotheek is een unieke en onvervangbare plek, waar allerlei soorten van mensen (kunnen) komen en voor iedereen wel wat te vinden is.”

Deelnemer Biebpanelonderzoek augustus 2016

Ontwikkelingen bij bibliotheken

In de WSOB (Wet Stelseltaken Openbaar Bibliotheekwerk) van 2015 staan de vijf kerntaken van de bibliotheek:

1. het ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. het organiseren van ontmoeting en debat;
5. het laten kennismaken met kunst en cultuur.

Elke openbare bibliotheekvoorziening moet aan deze vijf functies voldoen. En elke bibliotheek hanteert de vijf publieke waarden: betrouwbaarheid, onafhankelijkheid, authenticiteit, pluriformiteit, toegankelijkheid.

Bibliotheken maken allemaal een sterke ontwikkeling door. Organisaties in verandering doen er goed aan terug te gaan naar hun kerntaken. Voor bibliotheken is dat persoonlijke ontwikkeling. In 2016 stelden de bibliotheken samen een agenda voor innovatie vast, de gezamenlijke prioriteiten voor ontwikkeling. Bibliotheken zetten de komende jaren in op:

1. Jeugd en onderwijs
2. Participatie en zelfredzaamheid
3. Persoonlijke ontwikkeling
4. Verandering en verbreding klassieke bibliotheek in het netwerk.

Bibliotheek Hilversum is op deze terreinen al actief en voegt daar het bij Hilversum passende media maken aan toe.

Bibliotheek Hilversum kan profiteren van het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen waar het deel van uitmaakt. Leners in Hilversum kunnen ook boeken uit andere bibliotheken in Noord-Holland (gratis) of verder in Nederland aanvragen. In het Gooi werken we samen met andere bibliotheken op het gebied van taalhuizen, cultuureducatie met kwaliteit, Belastingdienst en voorleeskrachten. En onze leden krijgen zonder meerkosten toegang tot de landelijke e-bookcollectie.

"Ik zou graag willen dat er voldoende bezoekers blijven komen en er voldoende gebruik blijft gemaakt worden van alle mogelijkheden in en rond de bibliotheek."

Deelnemer Biebpanelonderzoek oktober 2016

Ontwikkelingen in Hilversum

De gemeente heeft duidelijke lijnen uitgezet voor het gemeentelijk cultuurbeleid. Bibliotheek Hilversum wil graag bijdragen aan het realiseren van die doelen. Een levendig cultureel klimaat draagt bij aan een aantrekkelijke stad en de bibliotheek draagt bij aan het levendig cultureel klimaat.

In het sociaal domein:

We zien een grotere vraag in het sociale domein. Hier zijn we drager voor educatie en participatie, ontmoetingsplek voor alle Hilversummers en kennis- en cultuurplein door onder meer: (cultuur-)educatie en Leescafé, Mediawijsheid.

Als laagdrempelige en breed toegankelijke culturele drager leveren wij onder meer deze voorzieningen: Bibliotheek Aan Huis, aanbod voor laaggeletterden, inburgering, samenwerking met de Volksuniversiteit, Vrije Academie en Senver.

In het fysiek domein:

Het leveren van een bijdrage aan de levendige culturele stad door presentatie van het aanbod en met innovatie en crossovers.

In het cultureel domein:

Bibliotheekaanbod met verdieping en kwaliteit en dit verder ontwikkelen en zichtbaar maken door onze brede collectie, lezingen, voorzieningen voor studie en digitale ontwikkeling. Aanbieden en stimuleren van kennisdeling over eigen en andere culturen. Samenwerking en innovatie om tot verrassende, nieuwe vormen te komen. Aanbod cultuureducatie.

In het economisch domein:

Bijdragen aan het versterken van het vestigingsklimaat door voortdurend te investeren in de vernieuwing van de bibliotheek als eigentijdse culturele organisatie met een passend aanbod.

“De Bibliotheek biedt alle burgers in de gemeente een mogelijkheid tot verrijking van hun kennis van allerlei zaken en blik op de wereld. Ontmoetingsplek, indien gewenst, voor alle leeftijden, in een rustige ambiance door plezierige medewerkers (sters) omringd. .”

Deelnemer Biebpanelonderzoek oktober 2016

STRATEGISCHE DOELEN

Visie: Bij de Bibliotheek is altijd iets te leren of te ontdekken
Missie: De Bibliotheek ontwikkelt talent in een wereld van verhalen

Een leven lang leren Onze inwoners doen mee in de maatschappij	Media gebruiken Onze inwoners hebben toegang tot verhalen en kennis en kunnen daarmee omgaan	Ontmoeten en verbinden Inwoners hebben een platform voor ontmoeting en verbinding	Media maken Inwoners kunnen zelf hun verhaal vertellen
Doelen <ul style="list-style-type: none">De leesmotor van Hilversum: taal en leesvaardigheid ontwikkelen, speciaal voor de jeugdSpeciale aandacht voor laaggeletterden en groei van het bereik van deze doelgroepCursusaanbod volwassen educatie	Doelen <ul style="list-style-type: none">Toegang bieden tot een brede en veelzijdige (online) collectieVersterken van mediawijsheid onder alle HilversummersOmgaan met nieuwe media	Doelen <ul style="list-style-type: none">Creëren van een open en vertrouwde omgeving om te ontmoeten, ontspannen en lerenBieden van spreekuren om zelfredzaamheid te bevorderenPlek voor participatie en sociale cohesie	Doelen <ul style="list-style-type: none">Vaardigheden om media te maken (schrijven, print, digitaal, video, online) ontwikkelen, o.a. via burgerjournalistiekCommunity bouwen van mediaprofessionals die kennis delen en daarvoor een goed geoutilleerde werkplaats inrichten
Meten <ol style="list-style-type: none">Bereik onder jongeren <i>Boekstart, voorschoolse activiteiten, 20 scholen / 200 klassen, 83% jongeren is lid, jeugd en gezin</i>Bereik onder laaggeletterden / kwetsbare groepen <i>200 deelnemers aan activiteiten, inburgeraars</i>	Meten <ol style="list-style-type: none">Bereik onder volwassenen <i>10% volwassenen is lid, ondersteuning leeskringen, bibliotheek aan huis.</i>Mediawijsheid <i>Programma's voor jeugd en volwassenen ontwikkelen</i>Omvang collectie <i>525.000 uitleningen, 102.000 exemplaren, 15.000 e-books</i>	Meten <ol style="list-style-type: none">Aantal bezoekers / volgers / website: 260.000 / 1200 / 115.000Aantal groepsactiviteiten <i>Wekelijks voorlezen, theater begeleiding werkstukken, instructie e-books, digitale overheid, lezingen, Senverbus</i>Openingstijden bibliotheek / leescafé: 73 uur	Meten <ol style="list-style-type: none">Aantal verhalen van Hilversummers. <i>Schrijfcursussen</i>Community (aantal leden / activiteiten) <i>780 bezoekers fablab, coderdojo, mediavaardigheidsprogramma's voor jeugd en volwassenen</i>

Missie en Visie

Missie: De Bibliotheek ontwikkelt talent in een wereld van verhalen.

Visie: Bij de Bibliotheek is altijd iets te leren of te ontdekken. We geven mensen een steuntje in de rug (leesbevordering, ondersteuning kwetsbare groepen). We helpen mensen cultuur te (leren) waarderen. We bieden alle Hilversummers toegang tot een breed aanbod van verhalen en kennis en helpen ze om daarmee om te gaan. We bieden Hilversummers een platform voor ontmoeting en verbinding. En vanaf nu geven we Hilversummers ook de kans zelf hun verhaal te vertellen.

In dit beleidsplan laten we zien hoe we deze missie en visie de komende vier jaar gestalte willen geven.

"Ik waardeer al lange tijd de kwaliteiten van onze bibliotheek en de functie, die de bibliotheek in onze samenleving vervult. Dat moet zeker zo blijven en, als het kan, nog beter worden!"

Deelnemer Biebpanelonderzoek oktober 2016

Een leven lang leren

De bibliotheek is er voor iedereen die zich wil blijven ontwikkelen, een leven lang. De bibliotheek is een cultuurdrager. Onze collectie is een belangrijke bron van inspiratie en ontwikkeling. Bibliotheek Hilversum heeft een uitgebreide digitale en fysieke informatieve collectie.

We willen jongeren leren om van cultuur te genieten (cultuureducatie) en zien kansen om intensiever samen te gaan werken met onder andere Museum Hilversum en Centrum voor Kunst en Cultuur Globe.

Als bibliotheek willen we zoveel mogelijk mensen aan het lezen krijgen: jongeren steunen om met plezier te lezen, maar ook leesachterstanden voorkomen. Om hierin zoveel mogelijk te bereiken streven we naar lidmaatschap voor alle kinderen. We werken samen met het onderwijs, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en consultatiebureaus. Inzet van voorleesvrijwilligers bij peuters en ouderen. We bereiken nu al 200 klassen van primair en voortgezet onderwijs in Hilversum en streven naar een bereik van 100% van de scholen in 2020.

We zien dat tekstuele media, ook in een samenleving waar beeld en digitalisering belangrijk zijn, nog steeds essentieel zijn om mee te kunnen doen in de maatschappij. Alles staat of valt met lezen. In de huidige kennissamenleving is 80% van het werk gerelateerd aan lezen en schrijven en is een goede taal- en leesvaardigheid onmisbaar om actief te zijn in de maatschappij. De activiteiten van de bibliotheek op het gebied van taalvaardigheid en digitale vaardigheden dragen daarom bij aan het voorkomen van problemen in Hilversum. We zoeken bijvoorbeeld met de Voorleesexpress kinderen uit taalarme gezinnen op. Een vaste voorlezer komt een jaarlang in het gezin voorlezen.

Dankzij de recente fusie met de Volksuniversiteit kunnen we de komende jaren meer inzetten op persoonlijke groei. We voegen cursussen en lezingen op het gebied van talen, kunst, creativiteit en persoonlijke ontwikkeling toe aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling die we Hilversum bieden.

Voor de senioren in Hilversum bieden we boeken, tijdschriften, kranten en vervoer naar de bibliotheek of Bibliotheek aan Huis als dat nodig is. Door lezingen te houden, leeskringen te ondersteunen, schrijf- en poëzie workshops te organiseren.

Een leven lang leren
Onze inwoners doen mee in de maatschappij

Doelen

- De leesmotor van Hilversum: taal en leesvaardigheid ontwikkelen, speciaal voor de jeugd
- Aanbod cultuureducatie
- Speciale aandacht voor laaggeletterden en groei van het bereik van deze doelgroep
- Cursusaanbod volwasseneducatie

Meten

- a. Bereik onder jongeren
Boekstart, voorschoolse activiteiten, 20 scholen / 200 klassen, 83% jongeren is lid, jeugd en gezin
- b. Bereik onder laaggeletterden / kwetsbare groepen
200 deelnemers aan activiteiten, inburgeraars
- c. *Volwasseneducatie*

Maar we bieden ook digitale ondersteuning. Als je niet goed kunt lezen kun je ook niet goed met digitale media omgaan. Hiervoor zijn ondersteuningsprogramma's en collecties in de bibliotheek beschikbaar.

Voor alle inwoners van Hilversum bieden we kansen om zelfredzaamheid te vergroten en volwaardige participatie aan de maatschappij mogelijk te maken. Zelfredzaamheid, actief burgerschap en het versterken van sociale netwerken zijn kernwoorden. De bibliotheek faciliteert hierin met het (Digi-)Taalhuis, Volksuniversiteit, spreekuren, Alliance Française, Centrum Jeugd en Gezin en vele andere en steeds nieuwe partners.

Doel is op zo veel mogelijk terreinen een doorgaande programmalijs te bouwen: Een leven lang leren. Leren houdt nooit op, zeker niet in de huidige snel veranderende maatschappij. Onze ruime openingstijden stellen steeds meer bezoekers in de gelegenheid naar onze bibliotheek te komen. De komende vier jaar willen we deze service uitbreiden.

“Als je niet leest mis je erg veel.”

Deelnemer Biebpanelonderzoek maart 2016

Media gebruiken

Onze collectie is breed samengesteld en we kunnen, omdat we deel uitmaken van een netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen ook gebruik maken van de collecties van anderen. We zien het aantal jeugdleden stijgen en daar zijn we trots op, want lezen draagt aantoonbaar bij aan succes op school. Hilversum heeft meer jeugd dan andere gemeenten en die jeugd komt massaal in de bibliotheek. Het aantal jeugdleden stijgt en de ondersteuning van het leesonderwijs op scholen ook. Ook daarin draagt de bibliotheek bij aan het ontwikkelen van de talenten van klanten. De collectie bestaat uit een verzameling goed toegankelijke en deskundig samengestelde fysieke en digitale bronnen waarmee de bibliotheek relevante thema's agendeert en daarover in gesprek gaat met de Hilversummer. De collectie heeft een centrale rol als inspiratiebron, werkmateriaal en levend archief. Zo wordt ze aangevuld met kennis en verhalen van mensen en de gesprekken die ontstaan als zij die met elkaar delen. Er is een groot aanbod van bladmuziek, tijdschriften, kranten en digitale middelen om de onlinewereld te betreden. De bibliotheek verrijkt de algemene kennis, mondelinge vaardigheden en wereldvisie van de bezoeker.'

We stellen niet alleen media beschikbaar, maar leren mensen ook om ermee om te gaan. In tijden van nepnieuws en alternatieve feiten is de bibliotheek een betrouwbaar baken in een zee van informatie. We werken daarom aan mediawijsheid in verschillende activiteiten, zoals workshops nieuwsberichten lezen of kritisch naar advertenties kijken. Onze medewerkers zijn getraind om de klant hierin te begeleiden.

Tot slot willen we laten zien wat de invloed is van media. Media zijn al sinds de uitvinding van het schrift een belangrijke communicatievorm voor mensen. Door vast te leggen wat we weten, kunnen we daar samen verder op bouwen. Met de toegang tot mooie verhalen stimuleren we de verbeelding, met de toegang tot informatie dragen we bij aan vrije meningsvorming. Die invloed van media op de maatschappij willen we laten zien. Door middel van informatie en leerlijnen willen we helpen bij het duiden en inschatten van deze informatiestroom. We zien hierbij kansen in samenwerking met het

Media gebruiken

Onze inwoners hebben toegang tot verhalen en kennis en kunnen daarmee omgaan

Doelen

- Toegang bieden tot een brede en veelzijdige (online) collectie
- Versterken van mediawijsheid onder alle Hilversummers
- Omgaan met nieuwe media

Meten

- a. Bereik onder volwassenen
10% volwassenen is lid, ondersteuning leeskringen, bibliotheek aan huis.
- b. Mediawijsheid
Programma's voor jeugd en volwassenen ontwikkelen
- c. Omvang collectie
525000 uitleningen, 102.000 papieren werken, 15.000 e-books

Persmuseum dat onlangs is ondergebracht is ondergebracht bij Beeld en Geluid.

Talentontwikkeling, stimuleren en faciliteren van kennisuitwisseling staan centraal. Hierin komen 21ste eeuwse vaardigheden aan bod, maar ook taalontwikkeling en cultuur voor iedereen. Aanbod van de eerste les Nederlands tot deelname aan het Groot Goois Dictee.

“De directe en indirecte beschikbaarheid van diverse bronnen van kennis en informatie en dan vooral de soorten en hoeveelheid boeken, tijdschriften, kranten, onderwerpen en thema’s in de breedte en diepte onderzoeken, dat is wat de bibliotheek mogelijk maakt.”

Deelnemer Biebpanelonderzoek maart 2016

Ontmoeten en verbinden

De bibliotheek als werkplek is populair. Voor alle Hilversummers kan de bibliotheek de *third space* zijn, een plek die niet thuis is en niet werk, waar je samen bent en ideeën deelt. Zo'n plek draagt bij aan de leefbaarheid van een stad. Architecte Francine Houben vindt dan ook: "Investeer in bibliotheken als de spil van de nieuwe stedelijke economie".

Opvallend in Hilversum, ten opzichte van andere gemeenten, is het aantal mensen dat een gebrek ervaart aan betekenisvolle contacten¹. De bibliotheek is laagdrempelig en vervult daarmee een belangrijke sociale functie. Niet voor niets krijgt de bibliotheek jaarlijks 260.000 mensen over de vloer.

Hilversum heeft meer vijfenzestig-plussers dan gemiddeld. Een deel van de bevolking met traditioneel hoog lidmaatschap. Voor deze groep hebben we onder andere grootletterboeken, luisterboeken, verregaande samenwerking met Senver (Seniorenvereniging Hilversum) voor lezingen, cursussen en vervoer naar en van de bibliotheek.

Maar de bibliotheek komt ook naar je toe, in 2016 bezochten we 110 klassen op de basisschool en 90 op de middelbare school, ouderen die niet meer naar de bibliotheek kunnen komen krijgen hun boeken aan huis en met het FabLab bezoeken we onder andere de techniekdagen op het ROC. Met Globe werken we aan cultuureducatie.

Een van de speerpunten van de gemeente is dienstverlening in de wijken. De bibliotheek beschikt nu nog over een servicepunt: Lopes Dias. Dat punt wordt goed bezocht, door individuele klanten en door scholen. De dienstverlening willen we daar verder ontwikkelen met de invoering van spreekbeurt- en werkstukbegeleiding op de woensdagmiddag. Er is gestart met Voor de komende vier jaar is het van belang te onderzoeken wat we wel en niet meer kunnen doen in de wijken.

In overleg met gemeente en met de buurtcoördinatoren willen we in kaart brengen wat de verschillende wijken nodig hebben: zijn er veel laaggeletterden dan gaan we programma's uitvoeren met behulp van de touchtafel met speciale inhoud; zijn

Ontmoeten en verbinden
Inwoners hebben een platform voor ontmoeting en verbinding

Doelen

- Creëren van een open en vertrouwde omgeving om te ontmoeten, ontspannen en leren
- Bieden van spreekuren om zelfredzaamheid te bevorderen
- Plek voor participatie en sociale cohesie

Meten

- a. Aantal bezoekers / volgers / website. 260.000 / 1200 / 115.000
- b. Aantal groepsactiviteiten
Wekelijks voorlezen, theater begeleiding werkstukken, instructie e-books, digitale overheid, lezingen, Senverbus
- c. Openingstijden bibliotheek / leescafé: 73 uur

¹ www.waarstaatjegemeente.nl

er veel ouderen dan kan de bus langs komen met informatie over hoe langer zelfstandig te blijven wonen en over de nieuwe regels voor het belastingformulier; is het een kinderrijke wijk dan kunnen we huiswerkbegeleiding aanbieden etc. Ook in overleg met bovengenoemde partners willen we hierin een prioritering aanbrengen. Gerichte programma's op maat voor de wijken. Niet in "vaste stenen" maar pop-up: daar waar nodig komen we; in een buurthuis, in een verzorgingstehuis, met de bus. We zien wat dat betreft ook kansen in het Arena gebied, waar het aanbod van culturele voorzieningen op dit moment weinig ontwikkeld is maar waar bijvoorbeeld veel expats aanwezig zijn.

"Het is een prettige, je interesse stimulerende, rustige omgeving, waar het fijn vertoeven is. Ik ervaar altijd een soort van samen gevoel, heel plezierig."

Deelnemer Biebpanelonderzoek januari 2016

Media maken

Hilversum is een mediastad. Met het mediapark, de omroepen en de hele infrastructuur daaromheen heeft Hilversum een grote groep mensen met kennis van het maken van media. De bibliotheek wil de verbinding leggen tussen die (oud-)professionals die hun kennis willen delen en klanten die op een professionele manier media willen maken.

Mensen die iets willen maken hebben verschillende middelen tot hun beschikking. Eén van die middelen is taal. We organiseren daarom schrijfcursussen om mensen te ondersteunen bij het zich uitdrukken door media. Maar schrijven is niet meer de enige manier om breed te communiceren, dat kan ook door te vloggen of te podcasten. De bibliotheek is van talentontwikkeling en professionalisering, ook op dit gebied. We brengen dus (oud-)radio- en tv-makers en mensen met een verhaal bij elkaar in een *makerspace* bij de bibliotheek. Zo kunnen de ambachtslieden van de omroepen mensen helpen hun verhaal beter te vertellen en hun expertise over te dragen. We organiseren met partners verhalenwedstrijden en zijn zo ook een platform voor de verhalen die we laten ontstaan.

We zien dat culturele locaties effect hebben op hun omgeving en zien mogelijkheden om een platform te zijn voor de creatieve industrie in Hilversum. Jonge mediabedrijven willen we samenbrengen op een aantrekkelijke fysieke locatie met inhoudelijke raakvlakken.

We gaan onderzoeken welke rol we kunnen spelen in de journalistiek in Hilversum. Citizen-journalism is een trend die we vinden passen bij het profiel van de bibliotheek. We kijken daarvoor naar lokale partijen, lokale kranten, naar lokale radio en tv. Ook zien we dat nieuwe vormen van techniek passen bij talentontwikkeling. We organiseren in samenwerking met het Medialab van het Mediapark al de Coderdojo en hebben zelf een FabLab in huis en op de weg, dat mensen laat kennismaken met nieuwe technieken. Ook deze manier van zelf-expressie willen we graag ondersteunen.

Media maken
Inwoners kunnen zelf hun verhaal vertellen

Doelen

- Vaardigheden om media te maken (schrijven, print, digitaal, video, online) ontwikkelen, o.a. via burgerjournalistiek
- Community bouwen van mediaprofessionals die kennis delen en daarvoor een goed geoutilleerde werkplaats inrichten

Meten

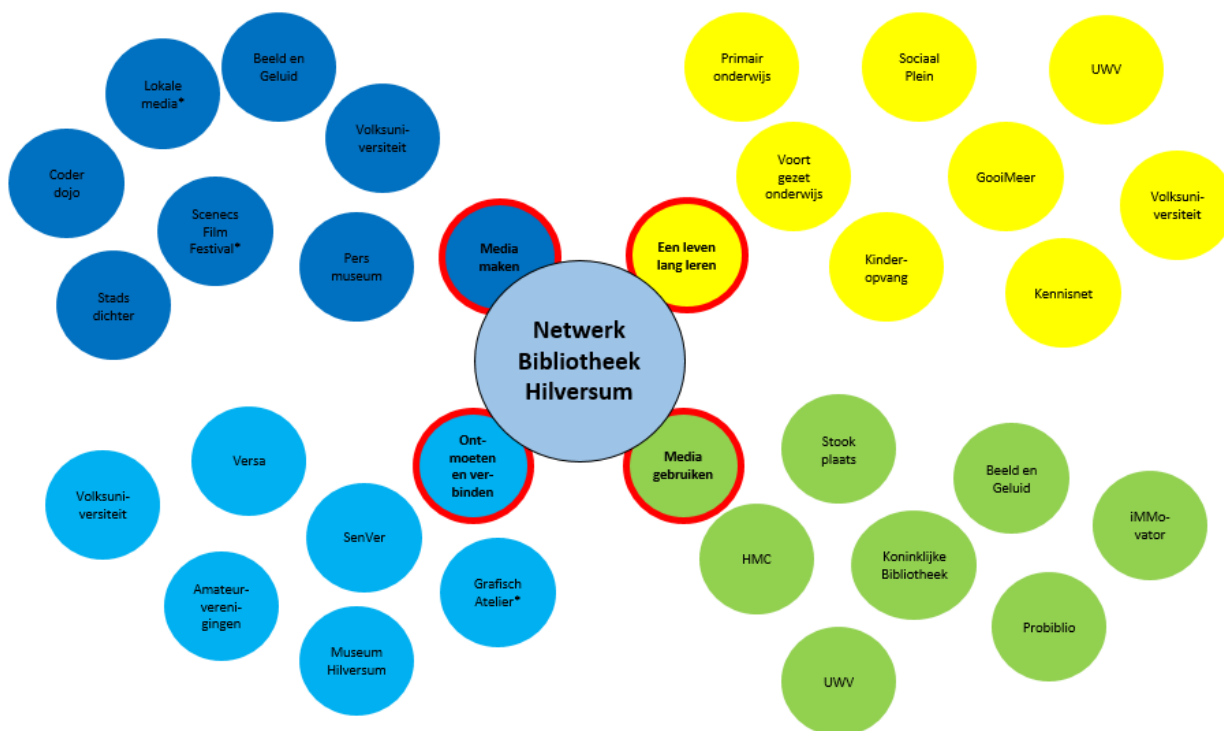
- a. Aantal verhalen van Hilversummers.
Schrijfcursussen, nieuw te ontwikkelen
- b. Community (aantal leden / activiteiten)
780 bezoekers fablab, coderdojo, nieuw te ontwikkelen

Binnen het cultuurcluster zien we op dit punt ook goede aansluiting met bijvoorbeeld het Grafisch Atelier, dat ook gericht is op media maken. Maar vooral zien we samenwerking met Museum Hilversum: zij focussen op de media-kunstkant, wij op mediawijsheid en mediavaardigheid. Dat kan elkaar perfect aanvullen. En we willen graag samenwerken met onze stadsdichter van Hilversum in de reflectie van Hilversum in woord, beeld en geluid.

"Het is tegenwoordig een must om mediavaardig te zijn, de Bieb is laagdrempelig."

Deelnemer Fablab januari 2016

Netwerk Bibliotheek Hilversum

Alle producten en diensten die we nu leveren en al onze ambities voor de komende jaren kunnen niet alleen door de bibliotheek zelf uitgevoerd worden. Daar hebben we een sterk netwerk bij nodig. We geloven in samenwerking, in delen en elkaar versterken. Bovenstaande afbeelding geeft een aantal voorbeelden van partners in het netwerk van Bibliotheek Hilversum.

Bibliotheek Hilversum is verankerd in een viertal netwerken:

Lokaal:

Binnen Hilversum werken wij samen met een breed scala aan partners. Binnen educatie vrijwel alle scholen in basis- en voortgezet onderwijs. Maar ook volwassen educatie door de fusie met de Volksuniversiteit en samenwerking met bijvoorbeeld Globe. Op cultureel gebied met alle culturele spelers. Op sociaal domein met de Gemeente, UWV, werkervaringsorganisaties, VersaWelzijn. Dit netwerk is hierboven gevisualiseerd.

Maar ook buiten Hilversum hebben we relaties waardoor we onze doelen kunnen realiseren.

Regionaal:

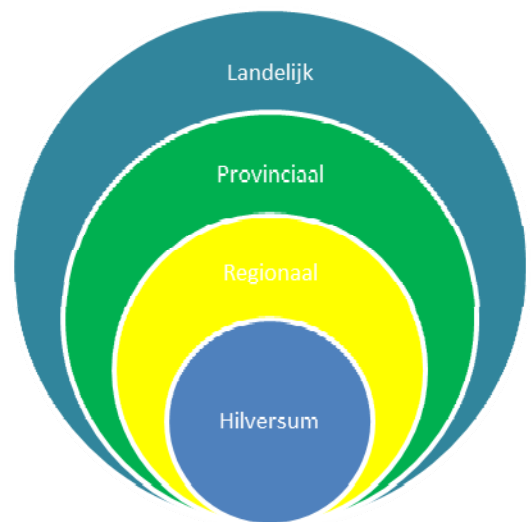
We werken samen met de andere openbare bibliotheken op inkoop en producten zoals FabLab, (Digi-)Taalhuis, Cultuureducatie met Kwaliteit, Voorleeskraft.

Provinciaal:

We delen de collectie en infrastructuur met de andere openbare bibliotheken van Noord Holland. Zo is een brede collectie snel beschikbaar voor de inwoners van Hilversum. We werken met collega bibliotheken samen in kennisontwikkeling en -deling.

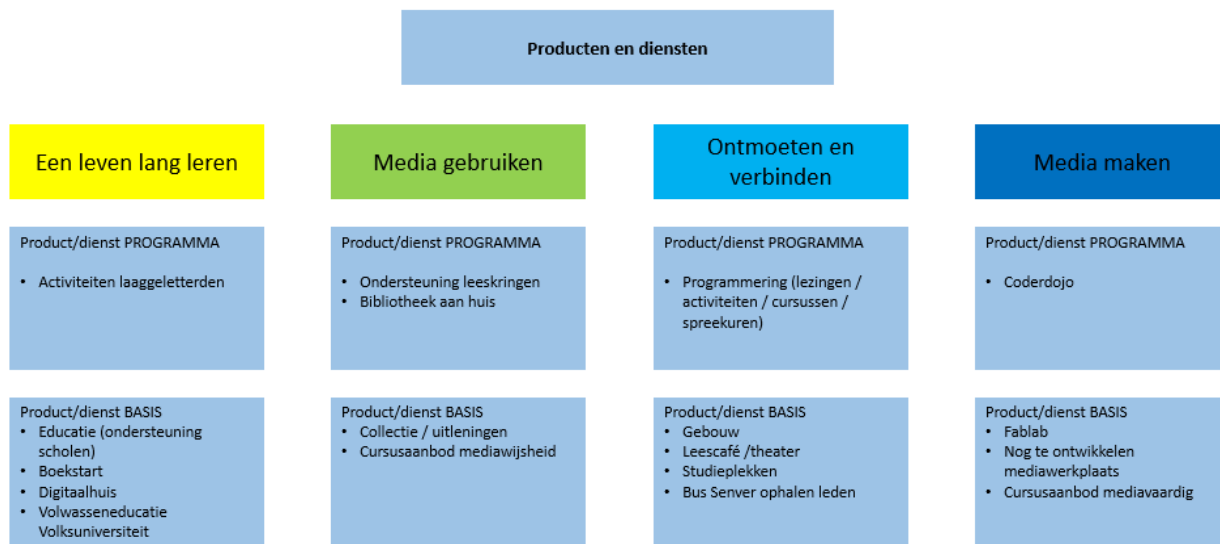
Landelijk:

Het landelijk netwerk van Openbare Bibliotheken is cruciaal voor de ontwikkeling van de digitale bibliotheek. Alleen door landelijk de krachten te bundelen kunnen we deze tak ontwikkelen. Met de inwerkingtreding van de WSOB heeft de Koninklijke Bibliotheek hier de leiding in gekregen. Door bundeling en coördinatie komt dit in rap tempo van de grond waarmee ook de Hilversumse bevolking toegang krijgt tot steeds meer landelijke collecties en digitale bronnen.

“De Bibliotheek is tegenwoordig al min of meer intermediair tussen publiek/bevolking en een grote range aan mogelijkheden tot een doorlopende en gezonde ontwikkeling (van jong tot oud) ; zie ook alle bedrijven, organisaties en instituten waarmee de bibliotheek samenwerkt en haar relevante informatie c.q. voorlichting aan ontleent.”

Deelnemer Biebpanel januari 2016

Producten en diensten

In 2016 hebben bibliotheek en gemeente een convenant gesloten. Dit convenant loopt vier jaar. Een van de opdrachten daarin in zichtbaar te maken welke producten en diensten de bibliotheek levert, wat onder de basisdienstverlening valt en wat onder programmalijnen.

We brengen onze producten en diensten goed onder de aandacht van alle Hilversummers. Voor een deel doen we dat met *free publicity* (o.a. in de lokale kranten) en voor een deel via *social media* (o.a. Facebook & Twitter). Daarnaast hebben we Biebpanel als doorlopend klantonderzoek waar we veel informatie uit kunnen halen over de wensen van onze klanten. We hebben gebruik gemaakt van provinciale expertise voor marketing, maar dergelijke campagnes om nieuwe leden te werven hadden relatief weinig resultaat. Voor de komende periode zetten we daarom in op retentie. Bijvoorbeeld door het nabellen van 'afhakers'. Uiteraard draaien wij mee in de landelijke campagnes zoals bijvoorbeeld "De bibliotheek maakt je rijker."

Wij kunnen niet zonder de betrokkenheid van de Hilversumse samenleving. Daarom versterken we de banden met de lokale gemeenschap en gaan nieuwe verbindingen aan met (groepen) burgers en instellingen in ons werkgebied. Ons doel is om de komende jaren unieke allianties te ontwikkelen.

Cultureel ondernemerschap betekent dat we onderzoek gaan doen naar nieuwe vormen van (aanvullende) financiering. Voorwaarde is dat wij heel goed weten welke motivaties mensen hebben om kennis te maken en op welke wijze zij hun betrokkenheid willen uiten. Dat kan door inspanningen te leveren, zoals het doen van vrijwilligerswerk, het organiseren van een activiteit of het leggen van contacten met strategisch belangrijke netwerken in de stad maar ook in de vorm van geld.

"De Bibliotheek is een voorziening op hoog niveau, in tal van opzichten, waarvoor een heel schappelijk prijs moet worden betaald."

Deelnemer Biebpanel juni 2016

Personeel en organisatie

Om alle ambities waar te maken is het noodzakelijk dat het personeel goed opgeleid is, toegerust op de veranderende vraag van de klant, mogelijkheden ziet en daar op inspeelt, een open houding heeft, luistert naar de klant en zorgt dat deze met de juiste informatie de deur uit gaat. Een bibliotheek die zich richt op talentontwikkeling doet dat ook door ruimte te geven voor opleidingen. Bibliotheek Hilversum kent een sterrenprogramma waarbij medewerkers soms een gezamenlijke cursus doen en soms een specifieke voor een bepaalde dienstverlening. Dit zorgt voor een aanpak op maat voor het personeel. Uitgangspunt van ons personeelsbeleid is de juiste persoon op de juiste plek: kijken naar de kwaliteiten van de individuele medewerker in relatie tot de doelstellingen van de organisatie. In de hierboven beschreven ambities van Bibliotheek Hilversum om te komen tot een mediaprofiel met alles wat daarbij hoort, is het noodzakelijk om daar goed toegerust personeel voor te hebben. De klassieke bibliotheek verandert en daar hoort een verandering van het personeel bij. We zullen een sterke basis aan personeel houden met daarbij een flexibele schil waarin we gebruik kunnen maken van externe kwaliteiten. Dat vergt een andere opzet van contracten, van functiebeschrijvingen en meer. Dat zal in de eerste periode van dit beleidsplan zijn beslag moeten krijgen.

Vrijwilligersbeleid

De bibliotheek werkt met vrijwilligers op het gebied van Bibliotheek Aan Huis (BAH), voor het project Voorleeskrachten, het project 50+ leest voor. In 2017 zal het vrijwilligersbeleid van de bibliotheek opnieuw worden vastgesteld. Dan immers komen er vrijwilligers van de Volksuniversiteit (VU) binnen in onze organisatie. We staan voor de opgave om binnen de bepalingen van de CAO (geen verdringing van betaald werk) een mogelijkheid te vinden vrijwilligers in te zetten op onderdelen van de dienstverlening. We denken daarbij o.a. aan het DigiTaalhuis en aan het FabLab.

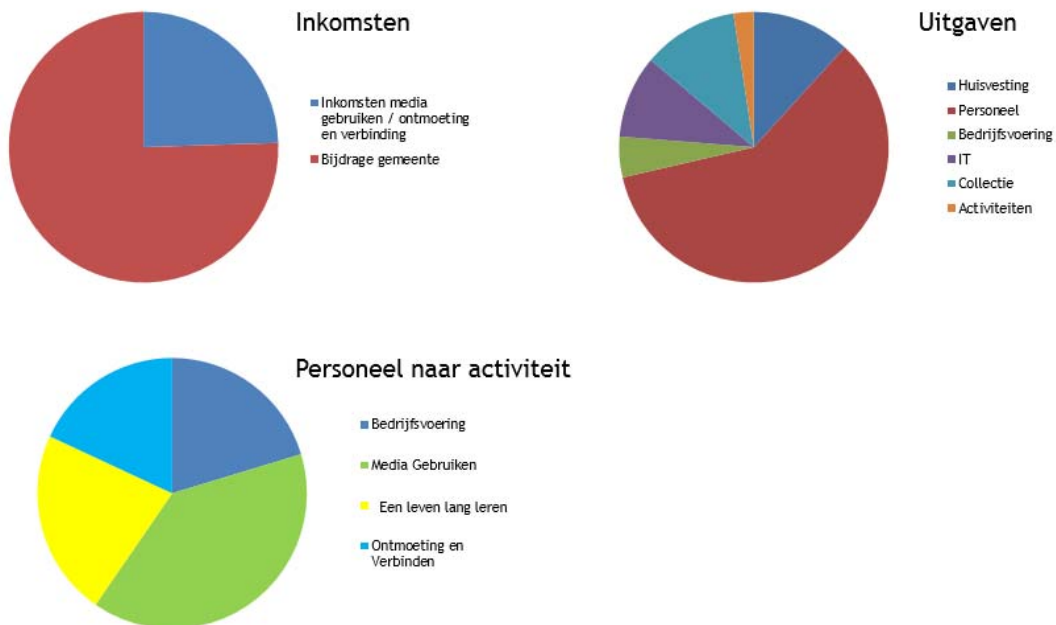
Gezien de beperkte formatie en de steeds groter wordende opdracht om allerlei (maatschappelijk) functies op ons te nemen is het onvermijdelijk meer met vrijwilligers te gaan werken. Vrijwilligers maken het mogelijk extra opdrachten buiten de reguliere dienstverlening te vervullen en fungeren ook als ambassadeur van de bibliotheek. We zien het werken met vrijwilligers als een kans om onze positie in de maatschappij verder uit te bouwen en nieuwe of andere kennis en kunde binnen te halen in onze organisatie.

In het kader van het mediaprofiel:

Wanneer het "makersspace" een feit is en we verbinding tot stand hebben gebracht tussen vragers en professionals, dan zal daarvan veel op vrijwillige basis gedaan worden. We denken aan een inloopwerkplaats die vaak en lang open is en waar klanten /gebruikers met vragen en ideeën kunnen binnen stappen.

We nemen stagiaires op om werkervaring op te doen en nemen altijd mensen aan van het project de club van 1000 van de gemeente (werkervaringstraject).

Financiën en personeel

Financiën

Het aandeel huisvesting in de begroting van de bibliotheek is relatief laag, omdat de Bibliotheek Hilversum een eigen pand heeft, dat - op de kosten van een verbouwing na - is afbetaald. De personeelskosten zijn relatief hoog, omdat de bibliotheek een dienstverlenende organisatie is. Uit de eerste grafiek blijkt dat de bibliotheek voor 75% subsidie ontvangt en 25% eigen inkomsten creëert. De verwachting voor de komende jaren is dat deze niet veel verder zullen stijgen, met name gezien de ontwikkelingen bij de lidmaatschappen.

Nieuwe ontwikkelingen en daaruit voortvloeiende eisen van met name de landelijke overheid op het gebied van bijvoorbeeld Privacy en ICT hebben effect op de toch al krappe financiële situatie van de bibliotheek.

Verder krijgen we te maken met kosten voor het aantrekken van een programmamaker voor de uitbouw programmering volwasseneducatie en voor de programmering Media maken. Daarnaast moet er onderzoek gedaan worden naar de ontwikkeling van het personeel op basis van de uitgangspunten van dit beleidplan. Het verdienmodel van het speerpunt Media maken gaan we uitwerken. Om deze transitie te verwezenlijken is extra financiering noodzakelijk.

Huisvesting

Om alle ambities en plannen te verwezenlijken hebben we meer en deels andere ruimte nodig. We willen een gebouw dat onze ambities ondersteunt (in willekeurige volgorde):

- Ons huidige pand is een bekende plek en bovendien bijna afbetaald. Hier zouden we ruimte uitbreiding zoeken door een extra verdieping te realiseren.
- We zien meer kansen in een verhuizing naar het centrum rond de Kerkbrink en zien daar de mogelijkheid om samen met Museum Hilversum te programmeren, horeca te realiseren en daar een laagdrempelige culturele locatie te realiseren. Het oude postkantoor is wat ons betreft een waardevolle toevoeging aan de mogelijkheden daar.
- Onze ambities kunnen ook uitstekend worden gerealiseerd met volledige nieuwbouw op bijvoorbeeld het Stationsplein. In het hart van de stad in een levendige omgeving sluiten we aan bij de ontwikkeling van het centrum.

Voor alle opties geldt: we willen met een aantal partners in hetzelfde gebouw plaatsnemen. We denken dat dit praktisch is, inhoudelijk verdieping geeft, energie bij iedereen kan losmaken om de ambities van ons en van de gemeente waar te maken.

“Verblijven in de bibliotheek is op zichzelf al aangenaam en dat wordt in hoge mate beleefd door de voorkomendheid van de medewerk(st)ers. Als dat zou wegvallen zou de benutting van de bibliotheek een enorme klap krijgen .”

Deelnemer Blebpanel juni 2016